

OGNIEM I MIECZEM

QUIZ

- 1. Postać Jana Skrzetuskiego stworzona została na wzór _____ Skrzetuskiego (1610-1673), szlachcica _____, który wslawił się w czasie obrony Zbaraża w 1649 r.**
 - A) Mirosława – z Małopolski
 - B) Mikołaja – z Wielkopolski
 - C) Macieja – z Mazowsza

- 2. Co kryje kamień w pierścieniu, który Chmielnicki podarował Skrzetuskiemu jako wyraz swojej wdzięczności za uratowanie mu życia?**
 - A) Okruch ciernia z korony cierniowej Chrystusa.
 - B) Proch z grobu Chrystusa.
 - C) Drzazgę z krzyża Chrystusa.

- 3. Herb Longinusa Podbipięty: Zerwikaptur, pochodzi stąd, że kiedy jeszcze pod _____ jego przodek Stowejko Podbipięta ujrzał trzech rycerzy w mniszych kapturach w szeregu jadących, zajechawszy ich, ściał wszystkich trzech od razu.**
 - A) Barem
 - B) Grunwaldem
 - C) Zbarażem

- 4. Jan Zagłoba to starszy szlachcic z okazałym brzuchem, _____**
 - A) ślepy na prawe oko, na czole ma dziurę przerażającej wielkości, wybitą w młodości w Galacie przez rzezańców w seraju tamtejszego baszy.
 - B) na prawym oku ma bielmo, a w czole dziurę wielkości orzecha włoskiego, którą kula rozbójnicka mu zrobiła, gdy się do Ziemi Świętej za grzechy młodości ofiarował.
 - C) na lewym oku ma bielmo, a na czole dziurę wielkości talara, przez którą świeciła naga kość jako pamiątka od kompana do picia, który mu ją wybił kuflem w Radomiu.

- 5. Aktorzy wątku miłosnego w wersji filmowej powieści pod względem koloru włosów i oczu _____**
 - A) całkowicie odpowiadają wyobrażeniom pisarza.
 - B) są zupełnie inni, niż postacie w powieści, przecież Sienkiewicz przedstawia Skrzetuskiego, Bohuna i Helenę jako osoby o czarnych oczach i ciemnych włosach.
 - C) z wyjątkiem Bohuna – wyglądają dokładnie tak, jak Sienkiewicz ich opisał.

- 6. W powieści: na co sfruwa z wysoka biały sokół, który parę minut później przyciągnął ręce Heleny i Skrzetuskiego ku sobie tak silnie, że się zetknąć musiały?**
 - A) Na prawą rękę Kurcewiczówny.
 - B) Na ramię kniaziówny Heleny.
 - C) Na rękę szablę Skrzetuskiego.

7. Dlaczego Helena czuła odrazę do Bohuna? Bo kozacki ataman na jej oczach

- A) nabił na pal tatarskiego jeńca.
- B) człowieka czekaniem rozszczępił.
- C) oślepił kupca ormiańskiego, który wpatrywał się w nią.

8. Który z trzech urodziwych mężczyzn z powieści odpowiada poniższemu opisowi?

„Był to młody jeszcze bardzo człowiek, suchy, [...] wielce przystojny, ze szczupłą twarzą i wydatnym orlim nosem, w oczach jego malowała się okrutna fantazja i zadzierzystość, [...]. Wąs dość obfity [...] dodawał mu nad wiek powagi.”

- A) Barabas, młody kurzeniowy ataman o wielkiej piękności i nadzwyczajnej siły, słynący w całej Siczy ze swej głupoty, zjednała mu ona przydomek Durnego atamana.
- B) Bohun, podpułkownik perejasławski, który pułkownikowską władzę sprawował już zamiast starego Łobody.
- C) Jan Skrzetuski, namiestnik chorągwi pancерnej księcia Jeremiego Wiśniowieckiego.

9. Czy Bohun umie czytać?

- A) Tak, zarówno w powieści, jak i w wersji filmowej.
- B) W filmie tak, w powieści nie, przecież listy znalezione u Rzędziana w Czehrynie kazał przeczytać Zagłobie, odpowiadając przedtem semenów, bo wstydził się przed nimi zdradzić, że nie umie czytać.
- C) Ani w filmie, ani w powieści nie umie czytać, dlatego kazał Rzędzianowi przeczytać znalezione u niego listy.

10. W jakiej proporcji stanęły do walki nad Żółtymi Wodami siły polskie oraz kozacko-tatarskie?

Potocki: _____ ciężkiej jazdy i kilkanaście armatek, Chmielnicki - Tuhaj bej: _____ ludzi.

- A) 1800 – 18000
- B) 2000 – 25000
- C) 3500 – 20000

11. „Bitwa w tej proporcji sił mogła być wątpliwą, bo jeden atak straszliwej husarii wystarczał często do zgniecenia dziesięćkroć liczniejszych zastępów. Tak pan Chodkiewicz, hetman litewski [w r. _____] w trzy tysiące husarzy starł czasu swego pod Kircholmem na proch _____ wybranej piechoty i jazdy szwedzkiej.”

- A) 1605 – 18000
- B) 1607 – 30000
- C) 1610 – 21000

12. Jak długo trwała obrona Zbaraża? Od _____ do _____ 1649 r.

- A) 16 maja – 28 czerwca
- B) 10 lipca – 22 sierpnia
- C) 15 września – 3 października

13. Czego z pewnością nie można powiedzieć o Michale Wołodyjowskim?

- A) Szlachcic, mimo młodego wieku doświadczony żołnierz, oficer wyborny dragonów księcia Jeremiego, wielki mistrz szabli. Na sprawach publicznych się nie znał, bił, kogo mu kazano, o resztę nie dbał.
- B) Jest w jednym wieku z Podbipiętą, ma 45 lat, niezbyt wysoki, rudawy blondyn o sumiastych wąsach, ciągle pochmurny, uwielbia jedną jedyną kobietę, w chwilach wolnych bez przerwy pisze wiersze miłosne.
- C) Jest niewysokiego wzrostu, ma zadarty nos, owsiane wąsiki mocno podkręcone w górę, jak u chrabąszcza, ciągle pogodny, niezmiernie kochliwy, młodzik-wietrznik, oddany przyjaciel, za Skrzetuskiego jest gotów życie ofiarować.

13+1. Dlaczego Kurcewiczowa nie chce, aby Helena poślubiła jakiegoś szlachcica?

- A) Bo jest dla niej jasne, jakie uczucia wobec Heleny żywi Bohun, którego kochała jako swojego szóstego syna.
- B) Żeby dwór królewski przypadkiem nie dowiedział się, że Rozłogi są własnością jej wychowanicy, przecież okazało się, że właściciel Rozłogów, ojciec Heleny, został niewinnie skazany na utratę gardła i mienia, ale do sławy go jako cnotliwego męża przywrócono, a więc jego majątek należy do kniaziówny.
- C) Bo wstydziłaby się, gdyby wyszło na jaw, że jej synowie są nieokrzesani i żyją z grabieży.